

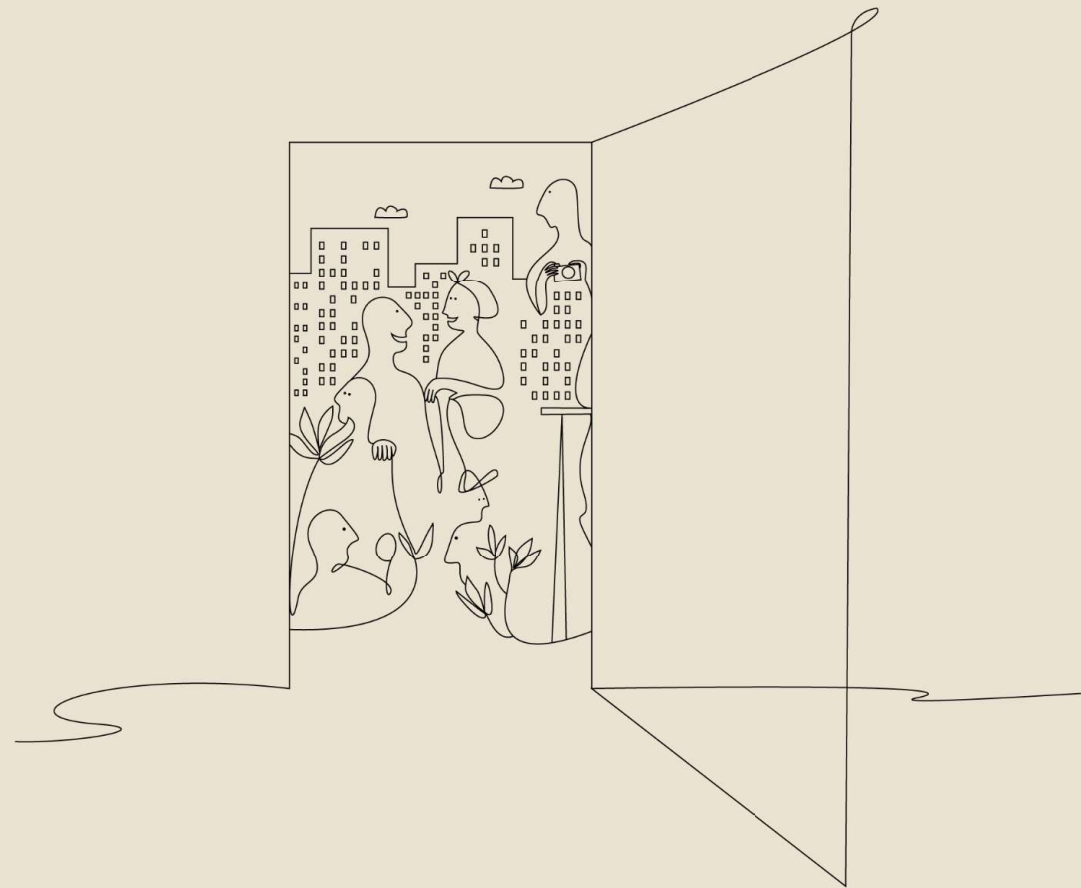
Implementeringsprogram - placerade barns hälsa

Bakgrund, innehåll och erfarenheter

Annika Larsson, FoU Nordväst

Louise Dagerholm, Ekerö kommun,
Placeringsenheten, IFO

Om FoU Nordväst

FoU Nordväst är ett kunskapscentrum för socialtjänsten i nordvästra Stockholms län.

Stödja nordvästkommunerna i arbetet med att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst av god kvalitet inom kommunernas individ- och familjeomsorg.

Ekerö • Järfälla • Sigtuna • Sollentuna • Solna •
Sundbyberg • Upplands-Bro • Upplands Väsby

Implementeringsprogrammet för placerade barns hälsa - Bakgrund

---

- Ny lagstiftning från 2017: alla barn och unga som placeras utanför hemmet ska genomgå undersökning av fysisk hälsa, psykisk hälsa och tandhälsa.
- 2020-2021 genomförde FoU-Nordväst en kartläggning på uppdrag av Storsthlm
- I vilken utsträckning genomförs hälsoundersökningar? Hur dokumenteras placerade barn och ungas hälsa? Hur följs den upp?
- [Placerade barn och ungas tillgång till hälso- och sjukvård i Stockholms län – FoU Nordväst \(fou-nordvast.se\)](https://fou-nordvast.se)

Placerade barn och ungas tillgång till hälso-, sjuk- och tandvård i Stockholms län

---

- Resultat i linje med nationell och internationell forskning som visar att placerade barn och ungas hälsa är ett eftersatt område.
- Hälsoundersökningar genomförs i låg grad vid SoL-placeringar.
- Barns hälsa dokumenteras på olika sätt i akter och journaler, vilket gör det svårt att följa barnets hälsostatus under placering.
- Otydlighet om vem som har ansvar för att barnet erbjuds en hälsoundersökning.

Identifierade hinder i FoU:s studie

- Bristande kännedom om lagstiftningen från 2017. Många tror att det endast är läkarundersökning enl. 32§ LVU som är obligatorisk.
- Otydliga rutiner och ansvarsfördelning inom den egna organisationen, ex. om det är utredningsenhet eller placeringsenhet som ansvarar för hälsoundersökningar.
- Dokumentation av barns hälsa generellt och hälsoundersökningar i synnerhet saknar systematik. Svårt att följa upp vad som har gjorts.
- Svårigheter i samarbete med hälso- och sjukvårdens aktörer, speciellt vid placering utanför barnets hemregion. Brist på samsyn.
- Mycket annat som sker precis vid placeringstillfället, komplexa ärenden och svårt att prioritera hälsofrågan.

Vad kan FoU Nordväst erbjuda?

- Kunskap om lagstiftning och om placerade barn och ungas utsatthet gällande hälsa.
- Etablera och implementera rutiner för hälsoundersökningar och uppföljning av placerade barn och ungas hälsa
- Uppföljning lokalt inom enheten och via forskning och utvecklingsarbete

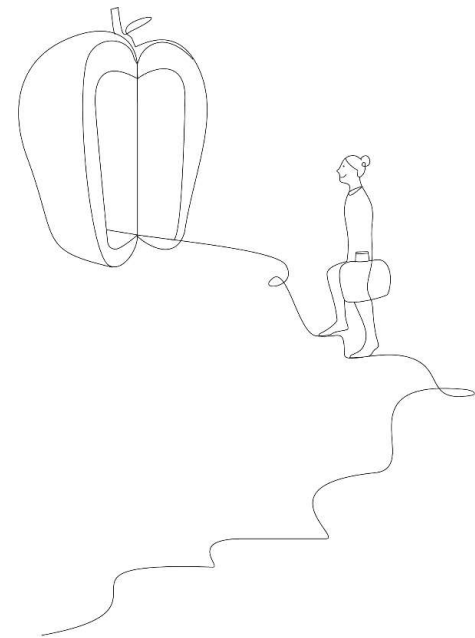
Implementeringsprogrammet
Placerade barns hälsa

Implementeringsprogram - placerade barns hälsa.

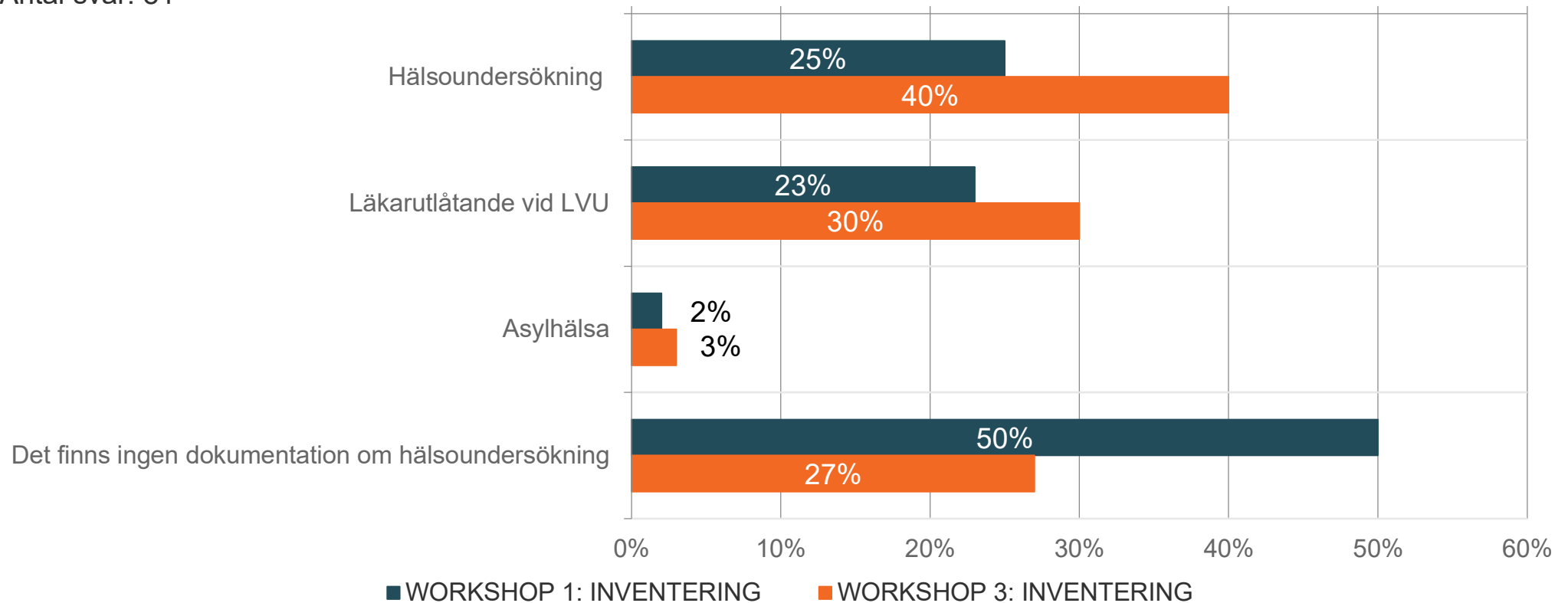
- Programmet består av fyra faser med tillhörande workshops:
  - Fas/Workshop 1: Kunskapsspridning och inventering
  - Fas/Workshop 2: Implementeringsplan
  - Fas/Workshop 3: Uppföljning
  - Fas/Workshop 4: Avslutning
- FoU Nordväst planerar, förbereder och leder workshops och tillhandahåller enkät för inventering och uppföljning. Finns med kontinuerligt som stöd vid behov.
- Ca 1,5-2 år från WS 1 till WS 4.

Hur har det gått?

Har barnet fått en hälsoundersökning?

Antal svar: 81

Ekerö kommun

Placeringsenheten IFO

- Hur vi har uppfattat deltagandet, arbetsinsats och tidsåtgång i FoU's implementeringsprojekt.
- Resultat
- Vilka hälsoproblem har upptäckts under hälsoundersökningarna?

Arbetsinsats och tidsåtgång

- Förmöte digitalt - enhetschef och FoU
- 3 st workshops á 3 timmar
  - Inventering - februari 2023 – hela placeringsenheten och hela utredningsenheten
  - Implementeringsplan – maj 2023 – hela placeringsenheten och hela utredningsenheten
  - Uppföljning – februari 2024 – hela placeringsenheten samt enhetschef och 2 handläggare utredningsenheten.
- Planering av workshops, dokumentation och sammanställning av implementeringsplan har gjorts av FoU.
- Genomgång av samtliga ärenden var 6 månad – enhetschef

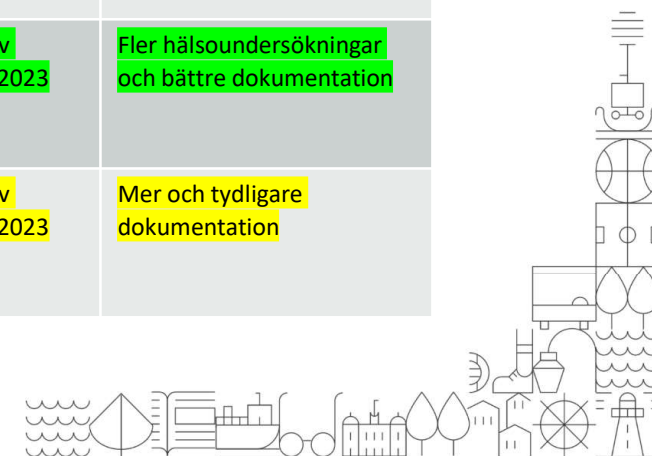
Barnhandläggarnas uppfattning

- Lärorikt att vara med och givande att tillsammans arbeta fram en gemensam rutin i gruppen. Ansträngning och tidsåtgång har varit minimal i relation till att vi fått **ordentlig koll på att våra barn och ungdomar får den vård de har rätt till**. Den orala hälsoundersökningen behöver dock följas upp.
- Upplever att projektet med FoU har hjälpt oss strukturera upp hälsoundersökningarna och det har varit **roligt och motiverande att följa en statistisk utveckling**. Det har tagit tid att skicka remisser rätt och det var bra att vi alla arbetar med samma fråga och kan hjälpa varandra. **För att en rutin ska sätta sig så är det bra att gå igenom ordentligt så det inte tappas bort efter ett projekt och vi har bra uppföljningar under året**. Jag upplever inte att det har varit så arbetskrävande projekt och det har inte påverkat utrymmet för arbetet i övrigt negativt.
- Största vinsten är att kunskapen har höjts!

Handlingsplan

Vad ska göras?	Vem/vilka är ansvarig?	När ska det göras?	Hur mäter vi förändringen?	När ska det följas upp?	Förväntat resultat
Tydlighet kring vem som ska skicka begäran om utlåtande.	Enhetschef placering och utredning	APT maj utredning Placering?	Antal hälsoundersökningar	Slutet av hösten 2023	Fler hälsoundersökning
Vikten av att vid varje uppföljning följa upp olika undersökningar – ställa konkreta frågor.	Familjehemssekreterare och barnets socialsekreterare kollar vid hembesök. Enhetschef kollar av vid genomläsning av överväganden och omprövning	Våren 2023 Lyfta frågor om varför och hur uppföljningsfrågor ska ställas.	Dokumentation av hälsa i uppföljningsdokument (övervägande och omprövning)	Slutet av hösten 2023	Mer dokumentation
När ärendet kommer till placeringsenheten ska en check kring hälsoundersökning göras.	Barnhandläggare	Finns redan rutin men behöver påminnas om	Antal hälsoundersökningar	Slutet av hösten 2023	Fler hälsoundersökningar och bättre dokumentation
För att få en överblick - kan det stå kring hälsoundersökningar i "Relaterade dokument".	Enhetschef placeringsenheten	På gång	Har det införts?	Slutet av hösten 2023	Mer och tydligare dokumentation

Summering implementeringsplanen:

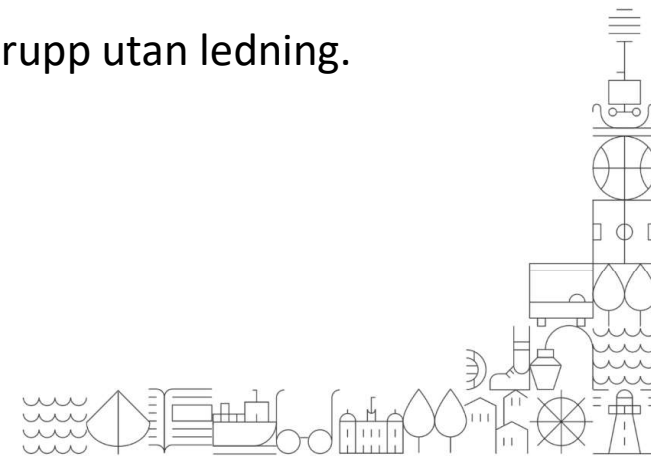
- Vem ska skicka underrättelsen och när ska det göras?
- Var ska vi dokumentera och hur ska vi dokumentera så att vi kan följa upp vårt arbete?

Vad bidrog implementeringsprojektet med?

- Grundläggande implementeringskunskaper och struktur
- Grundläggande kunskaper om problembilden till samtliga berörda medarbetare

Förutsättningar att genomföra förändring:

- Förändring behöver ledas, går inte att lämna över ansvaret till en arbetsgrupp utan ledning.
- Stor hjälp för verksamheten att vi fick färdigpaketerad hjälp av FoU.

Resultat

2023 augusti 27 %

2023 december 59 %

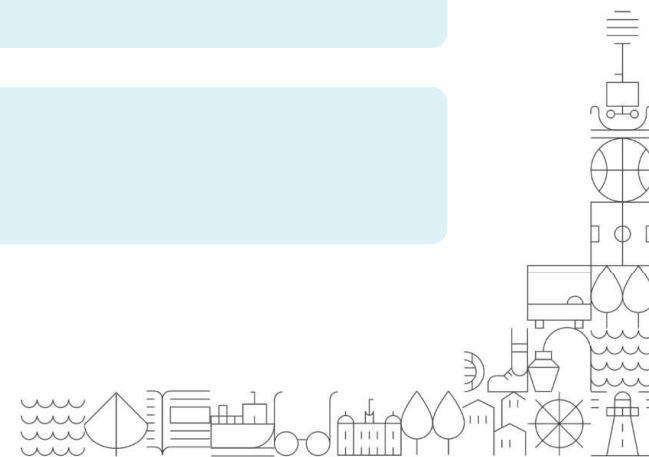
2024 maj 72 %

2024 oktober 83 %

EKERÖ KOMMUN

Exempel på hälsoproblem som har upptäckts och åtgärdats

Remiss till hudläkare för acne utifrån ungdoms önskemål

D-vitaminbrist som kan förklara trötthet och blekhet

Samtal med kurator på VC som därefter remitterade vidare till BUP

Remiss till öron, ögon

Flera remisser till BUP

Flera remiss till vuxenpsykiatrien gällande neuropsykiatrisk utredning

Missade vaccinationer för flera barn och ungdomar

Järnbrist

Kraftig smärta vid menstruation

Blåsljud på hjärtat

Karies hos många av barnen

Trasiga tänder och tandlossning

Behov av tandställning

Inflammation i tandköttet

Färdigpaketerad implementeringshjälp
Enkelt att visa på resultat
Faktisk skillnad för barnen

Louise Dagerholm

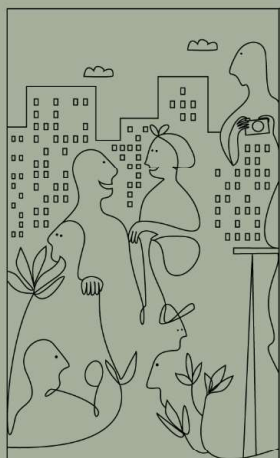
Louise.dagerholm@ekero.se

08-12 45 70 88

Tack!

FoU_NORDVÄST
STOCKHOLMS LÄN

FoU Nordväst online:

www.fou-nordvast.se

Prenumerera på nyhetsbrev

founordväst

founordvast

founordvast